

Rekabet Kurumu Başkanlığından,

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2024-3-030 (Devralma)
Karar Sayısı : 24-33/777-326
Karar Tarihi : 15.08.2024

A. TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

Başkan : Birol KÜLE
Üyeler : Ahmet ALGAN (İkinci Başkan), Şükran KODALAK,
Ayşe ERGEZEN, Cengiz ÇOLAK, Berat UZUN

B. RAPORTÖRLER : Beyza ERBAYAT, Oğuzhan ÇİFÇİ, Hafize KÖSE

C. BİLDİRİMDE

BULUNAN : - BP Exploration Operating Company Limited
Temsilcileri: Av. Bulut GİRĞİN, Av. Simru TAYFUN,
Av. Orçun HOROZOĞLU
Levent Mah. Ebulula Mardin Cad. No: 55 34330 Beşiktaş,
İstanbul

- (1) **D. DOSYA KONUSU:** BP p.l.c.'nin tamamına sahip olduğu dolaylı bir iştiraki olan BP Exploration Operating Company Limited ile Abu Dhabi National Oil Company P.J.S.C.'nin tamamına sahip olduğu bir iştiraki olan ADNOC International Limited arasında tam işlevsel bir ortak girişim kurulması işlemi.
- (2) **E. DOSYA EVRELERİ:** Rekabet Kurumu (Kurum) kayıtlarına 05.04.2024 tarihli ve 50798 sayılı yazı ile intikal eden ve eksiklikleri 08.07.2024 tarihli ve 53629 sayılı ve 31.07.2024 tarihli ve 54648 sayılı yazılar ile tamamlanan bildirim üzerine düzenlenen 08.08.2024 tarih ve 2024-3-030/Öİ sayılı Devralma Ön İnceleme Raporu görüşülerek karara bağlanmıştır.
- (3) **F. RAPORTÖR GÖRÜŞÜ:** İlgili raporda özetle, dosya konusu işleme izin verilmesinde sakınca bulunmadığı ifade edilmiştir.

G. İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

- (4) Başvuruda BP plc (BP) ve dışında Abu Dhabi National Oil Company P.J.S.C.nin (ADNOC) iştirakleri BP Exploration Operating Company Limited (BPEOC) ile ADNOC International Limited (AIC) aracılığıyla tam işlevsel bir ortak girişim (JointCo) kurulmasına ilişkin işleme 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun (4054 sayılı Kanun) ve 2010/4 sayılı Rekabet Kurulundan İzin Alınması Gereken Birleşme ve Devralmalar Hakkında Tebliğ (2010/4 sayılı Tebliğ) çerçevesinde izin verilmesi talep edilmektedir.
- (5) Planlanan işlem taraflar arasında imzalanan Katılım Sözleşmesi ve JointCo Hissedarlar Sözleşmesi hükümleri doğrultusunda gerçekleştirilecektir. 22.12.2023 tarihinde, işlemin ara basamağı olarak, BP'nin tamamına sahip olduğu iştiraki BP Exploration (Delta) Limited (BPEDL), tamamı önceden BPEDL'ye ait olan Mısır'daki bazı doğal gaz varlıklarına ilişkin imtiyaz haklarını¹ (HEDEF), BPEOC'nin tamamına sahip olacağı ve yeni kuracağı bir iştirakine (NewCo) devredecektir. BPEOC ve AIC'nin gerekli rekabet izinlerini aldıktan sonra kuracağı JointCo, işlemin

¹ Mısır'da bulunan Kuzey Dameitta, Kuzey El Tabya, Doğu Bellatrix Seti, Kuzey El Burg, Kuzey El Fayrouz, ve Shorouk açık deniz imtiyaz alanlarında doğal gaz ve ham petrol arama imtiyazları.

tamamlanması akabinde NewCo'yu ve bunun sonucu olarak HEDEF'i devralacaktır. Ardından AIC, JointCo'daki hisselerin doğrudan veya dolaylı olarak %(.....)'una, BPEOC ise %(.....)'ine sahip olacaktır.

- (6) 2010/4 sayılı Tebliğ'in 5. maddesinin üçüncü üçüncü fıkrasında; *"Bağımsız bir iktisadi varlığın tüm işlevlerini kalıcı olarak yerine getirecek bir ortak girişimin oluşturulması, bu maddenin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında bir devralma işlemidir."* hükmüne yer verilmiştir. Anılan hüküm uyarınca dosya konusu işlemin 2010/4 sayılı Tebliğ kapsamında bir devralma işlemi sayılabilmesi için ortak kontrol altında bir teşebbüsün bulunması ve ortak girişimin bağımsız bir iktisadi varlık (tam işlevsel) olarak ortaya çıkması şeklinde iki unsurun birlikte sağlanması gerekmektedir.
- (7) Birleşme ve Devralma Sayılan Haller ve Kontrol Kavramı Hakkında Kılavuz'un (Kılavuz) 50. ve devamı paragraflarında ortak kontrolün ortaya çıktığı başlıca durumlar; tarafların eşit oy hakkına sahip olması, stratejik kararların alınmasında veto haklarının bulunması ya da oy haklarının ortaklaşa kullanılması olarak değerlendirilmektedir. Henüz kurulmamış olan JointCo'nun işlem sonrası hissedarlık yapısında ADNOC, AIC aracılığıyla %(.....)'luk; BP ise BPEOC aracılığıyla %(.....)'lik paya sahip olacaktır. Ancak aşağıda sayılan sebeplerden JointCo, ADNOC ve BP tarafından ortak kontrol edileceği değerlendirilmektedir:
- Yönetim Kurulu Toplantısı: JointCo Sözleşmesi uyarınca, JointCo'nun yönetim kurulu (YK) (.....) direktörden oluşacaktır. AIC (.....) direktör ve BPEOC (.....) direktör atayacaktır, hiçbir direktörün belirleyici oyu söz konusu olmayacaktır. YK toplantısı için yeter sayısı her bir hissedar tarafından atanan en az bir direktörün hazır olması koşuluyla, (.....) direktör gerektirmektedir. Atanan direktörler, birlikte kendilerini atayan hissedarın toplam hissesi kadar oy hakkına sahip olacaktır. YK kararları oy çokluğu ile alınacaktır. Ancak YK saklı konuları için her bir hissedar tarafından atanan direktörlerden en az birinin olumlu oy kullanması gerekmektedir. YK saklı konuları, yıllık bütçenin ve iş planının onaylanması, üst yönetimin atanması ve görevinden alınması gibi hakları içermektedir. Bu sebeple, hem AIC hem de BPEOC JointCo'nun stratejik kararları üzerinde veto hakkına sahip olacaktır. Bu bağlamda, YK tahtında JointCo BPEOC ve AIC tarafından ortak kontrol edilecektir.
 - Hissedarlar Toplantısı: Hissedarlar toplantısı için yeter sayısı her bir hissedara ait bir temsilcinin katılması ile sağlanacaktır. Bütün hissedarların veya nitelikli çoğunluğun (en az birlikte %(.....) hisseye sahip hissedarların olumlu oyu gerekmektedir) olumlu oy kullanması gereken haller haricinde genel kararlar belirtilmiş çoğunlukla (iki hissedar olması durumunda %(.....) ve fazlası aranacaktır) alınacaktır. Nitelikli çoğunluğun arandığı kararlar, ana politikaların hayata geçirilmesi, YK tarafından onaylanması akabinde iş planının onaylanması veya revize edilmesi ve YK tarafından onaylanması akabinde yıllık bütçenin onaylanmasıdır. Herhangi bir hissedarın tek başına JointCo'da %(.....) hisseye sahip olmadığı göz önüne alındığında, hem BPEOC hem de AIC bu tip stratejik kararlar üzerinde belirleyici etkiye sahip olacaktır.
- (8) Başvurunun 2010/4 sayılı Tebliğ kapsamında bir devralma olarak değerlendirilmesi için aranan diğer kriter ise üzerinde ortak kontrol tesis edilen işletmenin bağımsız bir iktisadi varlık niteliğini taşıması, diğer bir deyişle tam işlevsel olmasıdır. Birleşme ve Devralma Sayılan Haller ve Kontrol Kavramı Hakkında Kılavuz'un 78. paragrafı ve devamında bir ortak girişimin tam işlevsel olarak nitelendirilebilmesi için bağımsız olarak faaliyet göstermeyi mümkün kılacak yeterli kaynaklara sahip olma, ana şirketlerin belirli bir işlevi ötesinde faaliyet gösterme, satma ve satın alma ilişkilerinde

ana şirketlere bağımlı olmama ve kalıcı olarak faaliyet gösterme gibi nitelikleri haiz olması gerektiği belirtilmektedir.

- (9) JointCo hâlihazırda kurulmamıştır. İşlemin tamamlanmasının ardından JointCo'nun HEDEF'in sahibi olması, HEDEF'i geliştirmesi, işletmesi ve HEDEF tarafından üretilen doğal gaz ve kondensatı² Mısır'da pazarlaması ve alıcılarına tedarik etmesi planlanmaktadır. Taraflarca HEDEF tarafından üretilen doğal gaz ve kondensat açısından BP Grubunun hacim bazlı haklarının tamamının sırasıyla Egyptian Natural Gas Holding Company (EGAS) ve Egyptian General Petroleum Corporation'a (EGPC) satıldığı belirtilmektedir. Bu doğrultuda JointCo'nun İşlem sonrasında, HEDEF'in Mısır'da sahip olduğu imtiyaz hakları kapsamında arama faaliyetleri yürüteceği ve ilgili imtiyazlar uyarınca EGAS/EGPC'ye doğal gaz ve kondensatı satmaya devam edeceği belirtilmektedir.
- (10) Taraflar, JointCo'nun piyasada bağımsız olarak faaliyet göstermek için yeterli kaynaklara özellikle de kendisine özgü bir yönetime, faaliyetlerini kalıcı olarak yürütmek için yeterli mali kaynağa, personele ve varlığa sahip olacağını ifade etmektedir. Taraflarca EGAS ve EGPC'ye ilgili imtiyazlar uyarınca satış yapması planlanan JointCo'nun satışlarının %50'den fazlasını üçüncü taraflara gerçekleştireceği dolayısıyla ana şirketlerinden bağımsız olacağı vurgulanmıştır. Sınırsız bir süre için kurulduğu belirtilen JointCo'nun; kalıcı olarak faaliyet göstereceği, ana şirketlerinin yalnızca belirli bir işlevini devralmak amacıyla kurulmadığı ve pazarda bağımsız olarak bulunacağı anlaşıldığından JointCo tam işlevsel bir ortak girişim olarak nitelenebilecektir. Dolayısıyla, başvuru konusu işlem, 2010/4 sayılı Tebliğ'in 5. maddesi anlamında bir devralmadır.
- (11) 2010/4 sayılı Tebliğ'in 7. maddesinin birinci fıkrasında *"Bu Tebliğ'in 5. maddesinde belirtilen bir birleşme veya devralma işleminde; a) İşlem taraflarının Türkiye ciroları toplamının yedi yüz elli milyon TL'yi ve işlem taraflarından en az ikisinin Türkiye cirolarının ayrı ayrı iki yüz elli milyon TL'yi veya b) Devralma işlemlerinde devre konu varlık ya da faaliyetin, birleşme işlemlerinde ise işlem taraflarından en az birinin Türkiye cirosunun iki yüz elli milyon TL'yi ve diğer işlem taraflarından en az birinin dünya cirosunun üç milyar TL'yi aşması halinde söz konusu işlemin hukuki geçerlilik kazanabilmesi için Kuruldan izin alınması zorunludur."* ifadesi yer almaktadır. Tarafların cirolarının 2010/4 sayılı Tebliğ'in 7. maddesinde belirtilen eşikleri aşması nedeniyle bildirim konusu işlem, Kurulun iznine tabidir.
- (12) Etkilenen pazar kavramı 2010/4 sayılı Tebliğ'de; *"Türkiye'de, a) Taraflardan ikisinin veya daha fazlasının aynı ürün pazarında ticari faaliyette bulunduğu (yatay ilişki), b) Taraflardan en az bir tanesinin bir diğerinin faaliyet gösterdiği herhangi bir ilgili pazarın alt veya üst pazarında ticari faaliyette bulunduğu (dikey ilişki), tüm ilgili ürün pazarlarından ve ilgili coğrafi pazarlardan oluşmaktadır."* şeklinde tanımlanmaktadır. Ekinde yer alan Bildirim Formu'nun *"Ortak Girişimler"* başlıklı 4.4. maddesine göre koordinasyon riskinin özellikle, ana teşebbüslerden en az ikisi ortak girişimle aynı pazarda veya bu pazarın alt ve üst pazarında ya da bu pazarla yakından ilişkili komşu pazarda faaliyette bulunuyorsa ortaya çıktığı kabul edilmektedir.
- (13) Ortak girişim tarafı BP; Türkiye'de benzin, motorin, LPG dağıtımı ve perakende satışı ve depolama faaliyeti, fuel oil ithalatı ve dağıtımı, nafta yakıt depolanması, toptan ve perakende satışı ile madeni yağ üretim ve satışı, üst akış (*upstream*) toptan satış

² Doğal gaz kondensatı, birçok doğal gaz alanından üretilen ham doğal gazda gaz bileşenleri olarak bulunan düşük yoğunluklu hidrokarbon sıvıları karışımıdır.
<https://www.sciencedirect.com/topics/chemical-engineering/gas-condensate>

seviyesinde ithalat yoluyla doğal gaz ve sıvılaştırılmış doğal gaz (*liquefied natural gas* – LNG) ticareti alanlarında faaliyet göstermektedir.³

- (14) Ortak girişimin diğer tarafı ADNOC, Türkiye’de toptan ham petrol ithalatı, toptan motorin ithalatı, toptan fuel oil ithalatı, iştiraki OMV aracılığıyla alt akış (*downstream*) doğal gaz toptan satış⁴ faaliyetlerini gerçekleştirmektedir. Ayrıca ADNOC Türkiye’de 2022 yılında karbon siyahı N220, gaz yağı, jet yakıtı, amonyak ve üre satışı yapmış, akaryakıt pazarında ise çok düşük kükürtlü fuel oil sağlamıştır.
- (15) Taraflarca Ortak girişim JointCo’nun Türkiye’de dâhil olmak üzere Mısır dışında bir yerde faaliyet göstermesi planlanmamaktadır ve ayrıca Türkiye’de herhangi bir iştiraki de bulunmamaktadır. HEDEF’in hâlihazırda Mısır dışında herhangi bir satışı veya faaliyeti bulunmamaktadır ve JointCo’nun HEDEF tarafından üretilen herhangi bir doğal gaz veya kondensatını Türkiye’de satması beklenmemektedir.
- (16) İşlem tarafı ana teşebbüslerin Türkiye’deki faaliyetleri incelendiğinde, ortak girişim taraflarının bir başka deyişle ana teşebbüslerin faaliyetlerinin Türkiye’de (i) “toptan ham petrol ithalatı”, (ii) “toptan motorin ithalatı”, (iii) “toptan fuel oil ithalatı” pazarlarında yatay olarak örtüştüğü görülmektedir.
- (17) Öte yandan tarafların Türkiye’de doğal gaz/LNG satış faaliyetleri arasında dikey ilişki bulunmaktadır. Taraflarca, OMV’nin üçüncü taraflardan doğal gaz satın alarak son kullanıcılara sattığı, BP’nin ise LNG’yi Türkiye’deki bir terminale veya limana teslim ederek ithalatçı teşebbüslere bu ürünleri sattığı ifade edilmiştir. Ayrıca, OMV vasıtasıyla ADNOC’un toptan fuel oil ithalatı ve toptan motorin ithalatı faaliyeti ile henüz elden çıkarması tamamlanmamış olan BP’nin fuel oil dağıtımı ve motorin dağıtımı faaliyetleri arasında dikey örtüşme bulunmaktadır.
- (18) Bu çerçevede, işlem tarafı ana teşebbüslerin Türkiye’deki faaliyetleri (i) “toptan doğal gaz ithalatı” ve “toptan doğal gaz satışı”, (ii) “toptan motorin ithalatı” ve “motorin dağıtımı” ile (iii) “toptan fuel oil ithalatı” ve “fuel oil dağıtımı” pazarlarında dikey olarak örtüşmektedir. Aşağıda sırasıyla doğal gaz, ham petrol, motorin ve fuel oil pazarlarına ilişkin bilgi ve değerlendirmelere yer verilecektir.
- (19) 2023 yılında ülkemizin toplam doğal gaz (boru gazı ve LNG) tedarikinin % 1,57’si Türkiye’de üretilen doğal gaz ile geri kalan % 98,43’lük kısmı da yurt dışından ithalat lisansı sahibi şirketler tarafından değişik kaynaklardan gerçekleştirilen ithalat ile sağlanmıştır.⁵ EPDK tarafından yayınlanan 2021, 2022 ve 2023 yılları Doğal gaz Sektör Raporlarına göre doğal gaz/LNG toptan tedariki pazarının toplam büyüklüğü sırasıyla 59,1 milyar Sm³, 55 milyar Sm³ ve 51,3 milyar Sm³tür.
- (20) BP doğal gaz tedariki alanında toptan⁶ LNG ithalatı faaliyetinde bulunmaktadır. BP’nin bu faaliyetinden 2021 yılında (.....) ABD Doları, 2022 yılında (.....) ABD doları, 2023 yılında ise (.....) ABD Doları gelir elde etmiştir. Taraflarca bu pazarda BP’nin pazar payının son üç yılda %(.....)’i geçmediğinin tahmin edildiği belirtilmiştir.

³ Kurulun 14.12.2023 tarih ve 23-58/1131-405 sayılı kararı ile BP’nin havacılık (jet) yakıtı faaliyetinin, THY Opet Havacılık Yakıtları AŞ tarafından ön alım hakkının kullanılması suretiyle devralınması işlemine izin verilmiştir. Buna ek olarak, Kurulun 12.09.2024 tarih ve 24-37/885-379 sayılı kararı ile BPP ve BPTRL’deki tüm hisselerin Petrol Ofisi AŞ tarafından devralınmasına ilişkin işleme izin verilmesiyle BP Türkiye’de akaryakıt ve LPG ürünlerinin dağıtımına yönelik pazarlardan çıkmıştır.

⁴ Tedarik edilen doğal gazın dağıtım şirketlerine ve serbest nihai tüketicilere satışı “perakende satış”, “alt akış toptan satış” veya “toptan satış” olarak da ifade edilebilmektedir.

⁵ EPDK, Doğal Gaz Piyasası 2023 Yılı Sektör Raporu, s. 26.

⁶ “Üst akış toptan satış” olarak da ifade edilmektedir.

- (21) Dosya raportörlerinin yaptığı değerlendirmelerde; doğal gaz ithalatının %90'ından fazlasının BOTAŞ tarafından gerçekleştirildiği, BP'nin toptan doğal gaz ithalatı pazarındaki payının ihmal edilebilir seviyede olduğu tespit edilmiştir.
- (22) İthal edilen doğal gaz ülke genelinde sıkıştırılmış doğal gaz, ithalat, ihracat, dağıtım ve diğer toptan satış şirketleri ile serbest tüketicilere satılmaktadır. Bu bakımdan toptan doğal gaz ithalatı pazarının alt pazarını doğal gaz toptan satış pazarı oluşturmaktadır.
- (23) 2023 yılında nihai tüketicilere satılan doğal gazın %40,24'ünü ithalat lisansı sahipleri, %55,86'sını dağıtım lisansı sahipleri, %2,98'ini toptan satış lisansı sahipleri ve %0,38'ini ise sıkıştırılmış doğal gaz lisansı sahipleri gerçekleştirmiştir.⁷ OMV ENERJİ, toptan satış lisansı ile bu pazarda faaliyet göstermektedir.
- (24) Raportörlerce yapılan incelemelerde; toptan satış lisansı sahibi teşebbüslerin nihai tüketiciye satılan doğal gazın sadece yaklaşık %3'ünü gerçekleştirmekte olduğu ve bu grup içinde de OMV ENERJİ'nin payının %9'i geçmediği tespit edilmiştir. 2023 itibarıyla toptan satış lisansı sahibi faal 18 teşebbüs bulunduğu⁸, uzun dönemli ve spot ithalat lisansına sahip faal 23 teşebbüs bulunduğu ve bunların bazılarının ithalat yapmadan toptan satış faaliyeti yürüttüğü değerlendirilmiş ve OMV ENERJİ'nin piyasada çok sayıda rakipler karşı karşıya olduğu anlaşılmıştır.
- (25) Ayrıca BP ve ADNOC'un iştiraklerinin ilgili dikey ilişkili ürün pazarlarında düşük pazar paylarına sahip olmaları ve birçok rakiple karşı karşıya olmaları karşısında doğal gaz ithalatı pazarı ve perakende doğal gaz satışı pazarında olumsuz etki doğmayacağı değerlendirilmiştir.
- (26) Tarafların ikisi de Türkiye'ye ham petrol ithal etmektedir. Toptan ham petrol ithalatı pazarında BP 2021, 2022 ve 2023 yıllarında sırasıyla (.....) ABD Doları, (.....) ABD Doları ve (.....) ABD Doları gelir elde etmiştir. ADNOC ise yalnızca 2023 yılında (.....) ton ham petrol ithalatından (.....) ABD Doları gelir etmiştir. 2023 yılı toplam ham petrol ithalatı 31.395.135,95 ton olup ADNOC'un 2023 yılındaki pazar payı %(.....)'dir. Taraflarca BP'nin ise her üç yılda da %(.....)'yı geçmediğinin tahmin edildiği, EPDK'nın 2021, 2022 ve 2023 toplam ham petrol ithalatı verilerine göre ise pazar payının %(.....)'ten düşük olduğu belirtilmektedir. Tarafların düşük pazar payları göz önünde bulundurularak, ham petrol ithalatı pazarında işlemin etki doğurmayacağı değerlendirilmiştir.
- (27) Taraflar motorin ithalatı gerçekleştirmekte, BP aynı zamanda bu pazarın alt pazarı konumunda bulunan motorin dağıtım faaliyetinde de bulunmaktadır. OMV'nin 2021 yılında motorin ithalatı geliri bulunmamaktadır. 2022 yılında pazar payının %(.....) olduğu, 2023 yılında ise satışların önemli ölçüde düştüğü ve pazar payının %(.....)'in altına indiğinin tahmin edildiği bildirilmiştir. BP'nin ise EPDK verilerine⁹ göre motorin ithalatı pazarında 2021 yılında %5,6, 2022 yılında %5,7, 2023 yılında %5 paya sahip olduğu hesaplanmaktadır. Pazarda 15'ten fazla rakip bulunmaktadır. Bu kapsamda işlemle motorin ithalatı pazarında yatay anlamda rekabetçi endişelerin ortaya çıkmayacağı değerlendirilmiştir.
- (28) Motorin ithalatı pazarının alt pazarını teşkil eden motorin dağıtım pazarında ise BP faaliyet göstermektedir. Pazarda daha küçük pazar paylarına sahip olmakla birlikte çok sayıda faal teşebbüs bulunmaktadır. Tarafların üst pazardaki düşük pazar payları

⁷ EPDK, Doğal Gaz Piyasası 2023 Yılı Sektör Raporu, s.82.

⁸ Bunlardan 8'i üretim de yapan dikey bütünleşik teşebbüslerdir. EPDK, Doğal Gaz Piyasası 2023 Yılı Sektör Raporu, s.v.

⁹ EPDK 2021, 2022 ve 2023 Yıllık Petrol Sektörü Raporları.

ve BP'nin motorin dağıtım pazarındaki payının %8'in altında olması da dikkate alınarak, işlemle dikey örtüşen motorin ithalatı ve motorin dağıtım pazarlarında da etkin rekabeti önemli ölçüde azaltan etkilerin ortaya çıkmayacağı değerlendirilmiştir.

- (29) Ortak girişim taraflarının başka bir akaryakıt türü olan fuel-oil ithalatı faaliyeti de bulunmaktadır. Taraflarca fuel-oil ithalatı pazarında ADNOC'un 2023 yılı geliri (.....) ABD Doları'dır ve Türkiye pazar payının %(.....)'u geçmediği belirtilmektedir. 2021 ve 2022 yıllarında ise ADNOC'un fuel-oil ithalatı yoktur, dolayısıyla pazar payı da bulunmamaktadır.
- (30) BP ise 2021 ve 2023 yıllarında sırasıyla (.....) ABD Doları ve (.....) ABD Doları gelir etmiştir. BP söz konusu pazarda 2022 yılında gelir elde etmemiştir. BP'nin ilgili pazardaki payının %(.....)'u geçmediği düşünülmektedir. Taraflarca, 2023 yılında pazar payının olağanüstü hacim artışı sebebiyle %(.....) olduğunun tahmin edildiği ancak 2023 yılındaki satış hacimlerinin BP'nin olağan pozisyonunu yansıtmadığı ve 2021 yılı pazar payının çok daha düşük olduğunun tahmin edildiği ifade edilmektedir. ADNOC'un da pazar paylarının 2022 ve 2023 yıllarında dalgalandığı göz önüne alındığında BP'nin 2023 yılı pazar payının arızı olduğu değerlendirmesi makul bulunmaktadır. Nitekim, BP Türkiye'de fuel-oil pazarından çıkmıştır. Fuel-oil ithalatı pazarında tarafların düşük ve istikrarlı olmayan pazar payları nedeniyle rekabet karşıtı etkilerin ortaya çıkmayacağı değerlendirilmiştir.
- (31) Fuel oil ithalatı pazarının alt pazarını fuel oil dağıtım pazarı oluşturmaktadır. Bu pazarda BP faaliyet göstermektedir. Dosya kapsamında elde edilen bilgilerden, BP'nin pazar payının %(.....) civarında olduğu anlaşılmaktadır. Söz konusu pazarda çok sayıda rakip bulunmaktadır. Dolayısıyla işlemin dikey ilişkili fuel oil ithalatı ve fuel oil dağıtım pazarlarında rekabetçi endişeye yol açmayacağı değerlendirilmiştir. Bunun yanı sıra işlem sonunda kurulacak ortak girişim JointCo'nun Mısır'da faaliyet göstereceği göz önünde bulundurulduğunda, işlem taraflarının yatay ve dikey nitelikteki örtüşen faaliyetleri açısından işlemin Türkiye'deki etkisinin kısıtlı olacağı veya herhangi bir etkisinin olmayacağı değerlendirilmiştir.
- (32) 2010/4 sayılı Tebliğ'in 13. maddesinin üçüncü fıkrası uyarınca bir ortak girişim işleminin 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesi açısından rekabetçi davranışların koordinasyonu riski taşıyıp taşımadığı da incelenmiştir. Yatay ve dikey etkilenen pazarlarda tarafların pazar payları düşüktür ve çok sayıda rakip bulunmaktadır. Dikey etkilenen pazarlar bakımından iki ana teşebbüs aynı ilgili ürün pazarında faaliyet göstermediğinden koordinasyon riski bulunmamaktadır. Ek olarak BP ve ADNOC Türkiye'deki faaliyetleri ile JointCo'nun faaliyetleri arasında yatay veya dikey örtüşme bulunmamaktadır. Küresel düzeyde ise BP ve ADNOC'un, JointCo'nun da faaliyet göstereceği küresel ham petrol ve doğal gaz arama faaliyetlerine devam edeceği belirtilmiştir. Ancak küresel ham petrol ve doğal gaz arama pazarında BP ve ADNOC'un pazar payının %(.....)'yi geçmediği; pazarda Saudi Aramco, Gazprom, CNPC, National Iranian Oil Company, Petronas, QatarEnergy, ExxonMobil, Shell, Chevron, TotalEnergies ve Equinor gibi ulusal ve bölgesel bazlı güçlü oyuncuların bulunduğu; tarafların düşük pazar payları da göz önünde bulundurulduğunda rekabet etme güdülerinin herhangi bir şekilde değişmeyeceği vurgulanmıştır. Ayrıca ortak girişimin sadece Mısır'da faaliyet göstermesi planlandığından işlemin Türkiye'de ana teşebbüsler arasında koordinasyon riski yaratmayacağı¹⁰ değerlendirilmiştir.

¹⁰ Kurulun 13.07.2023 tarih ve 23-31/586-197 sayılı kararında Türkiye dışında faaliyet göstermesi planlanan ortak girişim kurulmasına ilişkin işlem sonucunda, Türkiye coğrafi alanı bakımından teşebbüsler arasındaki koordinasyon riskinde artış olma ihtimalinin görece düşük olacağı değerlendirilmiştir.

- (33) Yukarıda yer verilen inceleme ve değerlendirmeler neticesinde, bildirim konu işlem ile başta hâkim durum yaratılması veya mevcut bir hâkim durumun güçlendirilmesi olmak üzere ülkenin bütünü yahut bir kısmında herhangi bir pazarda etkin rekabetin önemli ölçüde azaltılmasının söz konusu olmayacağı değerlendirilmiş ve işleme izin verilmesine karar verilmiştir.

H. SONUÇ

- (34) Düzenlenen rapora ve incelenen dosya kapsamına göre, bildirim konusu işlemin 4054 sayılı Kanun'un 7. maddesi ve bu maddeye dayanılarak çıkarılan 2010/4 sayılı Rekabet Kurulundan İzin Alınması Gereken Birleşme ve Devralmalar Hakkında Tebliğ kapsamında izne tabi olduğuna; işlem sonucunda etkin rekabetin önemli ölçüde azaltılmasının söz konusu olmaması nedeniyle işleme izin verilmesine, gerekçeli kararın tebliğinden itibaren 60 gün içinde Ankara İdare Mahkemelerinde yargı yolu açık olmak üzere OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.